

Aprovat inicialment el Pla director urbanístic de l'activitat minera al Bages

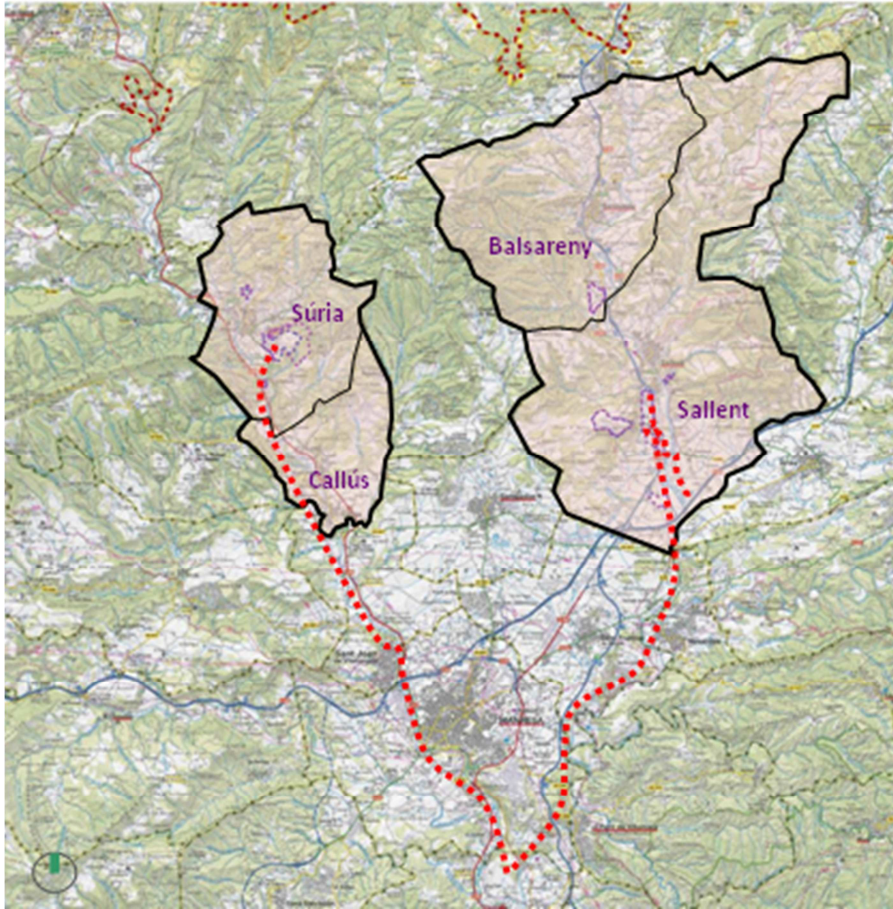
- Reserva sòl al sector de la Pobla Sud, a Súria, per a dues noves plantes de valorització de sal per aprofitar gran part dels residus que es generen
- Condiciona el futur de l'extracció de potassa a l'existència d'aigua suficient per restaurar els runams salins de Sallent, Cardona i Súria i garanteix les infraestructures necessàries per dur-la a terme

El director general d'Ordenació del Territori i Urbanisme, Agustí Serra, atén els mitjans de comunicació, aquest dimecres a Manresa.

La Comissió territorial d'urbanisme de la Catalunya Central, presidida pel director general d'Ordenació del Territori i Urbanisme, Agustí Serra, ha aprovat inicialment aquest dimecres el Pla director urbanístic (PDU) de l'activitat minera al Bages. El Pla abasta 10 municipis de la comarca: Súria, Sallent, Balsareny i Callús, on es preveuen actuacions urbanístiques concretes, i Manresa, el Pont de Vilomara, Sant Fruitós del Bages, Talamanca, Sant Joan de Vilatorrada i Santpedor, que podrien acollir infraestructures de pas i actuacions de restauració ambiental.

Des del passat mes de març, quan es va aprovar l'avanç del Pla, s'han recollit les aportacions de tots els consistoris, que han ajudat a enriquir i completar el document. El PDU se sotmetrà ara a informació pública per a tots els ciutadans interessats durant 45 dies i després a consulta dels ajuntaments afectats. Les al·legacions que es recullin serviran per acabar de donar forma al Pla.

Municipis dins l'àmbit del PDU amb actuacions urbanístiques.

Activitat d'interès públic

El PDU parteix de la base que l'activitat minera que Iberpotash, filial d'ICL Iberia, duu a terme al Bages és d'interès públic i estratègica pels llocs de feina que crea a la comarca i pels seus efectes multiplicadors per a l'economia catalana. **“És l'activitat econòmica més potent de la comarca i una de les més rellevants del país”**, ha recordat Serra, amb 400 treballadors directes i uns 4.000 llocs de treballs més indirectes

El mineral és un recurs públic regulat que s'explota per mitjà d'empreses concessionàries. En aquest cas, Iberpotash impulsa el Pla Phoenix, estructurat en dues fases i plantejat com l'eina que permetrà seguir desenvolupant i incrementant l'aprofitament dels recursos naturals de la conca potàssica catalana. Però l'activitat de la mineria de sal ha comportat l'existència d'una sèrie de passius ambientals històrics que el PDU aborda.

Una activitat ben encaixada en l'entorn

El document treballa, segons ha explicat el director general, perquè l'activitat minera sigui **“sostenible tant des del punt de vista ambiental com social i**

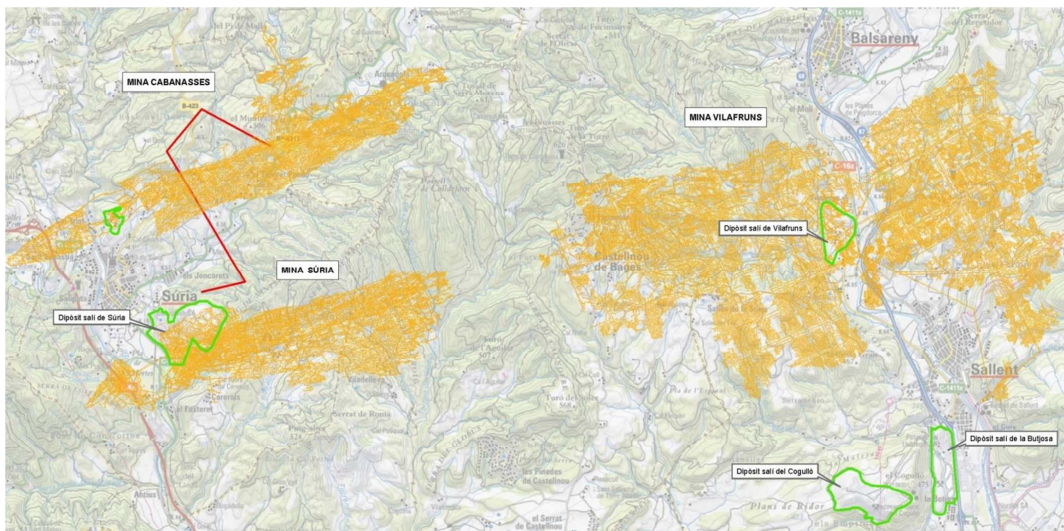

■ Comunicat de premsa ■

econòmic”. Així, “com a instrument d’ordenació territorial, crea les condicions urbanístiques per fer possible l’activitat econòmica, sobretot la segona fase del Pla Phoenix”, al mateix temps que assenyala “estratègies i objectius” per abordar l’existència dels dipòsits salins, ha comentat Serra. En concret, el PDU es concentra en quatre eixos:

1. Garanteix un encaix urbanístic, ambiental i d’infraestructures adequat de la segona fase del Pla Phoenix a Súria i la conca del Cardener
2. Vetlla per una retirada ordenada de l’activitat minera a Balsareny i a Sallent i crear en aquests municipis nous espais d’oportunitat econòmica
3. Estableix els mitjans per a la progressiva eliminació dels dipòsits salins i la restauració dels espais que ocupen
4. Reserva el sòl necessari per garantir la continuïtat futura de la mineria i de la indústria associada de manera sostenible

Tal com ha resumit Serra, el PDU “**vol ser un instrument regulador de la producció d’un bé comú, la potassa, que una empresa té en concessió**” i, per tant, “**fixa els seus deures per fer possible l’activitat de manera endreçada**”.

En verd, dipòsits salins existents.

L’obtenció de potassa, un element molt utilitzat com a fertilitzant, suplementes alimentaris per al bestiar i en processos industrials, requereix separar la sal i altres minerals que hi són presents. En el procés de separació, per cada tona de potassa obtinguda es generen tres tones de sal que es poden valoritzar i comercialitzar (convertides en sal *vacuum*) o bé abocar en un dipòsit.

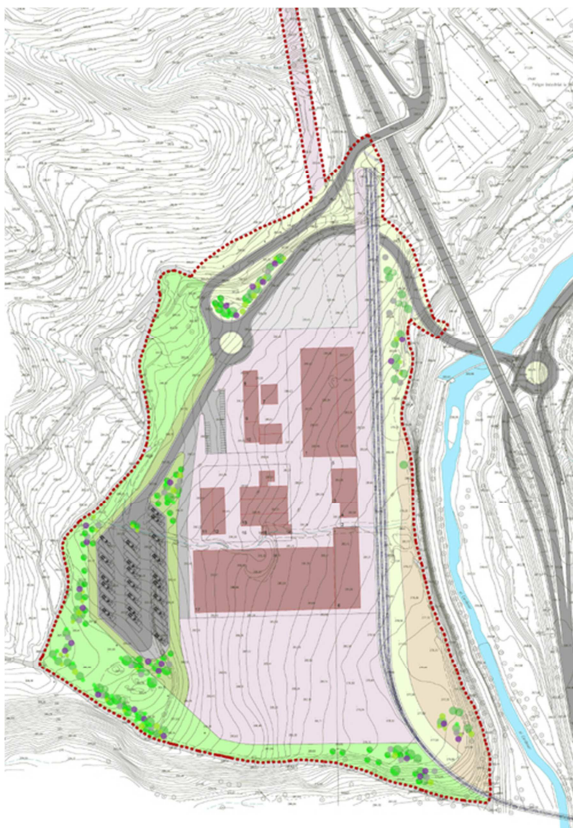

La segona fase del Pla Phoenix preveu la construcció d'una altra planta de sal *vacuum* a Súria, que s'afegirà a la primera planta que entrarà en funcionament aquesta tardor. Cal recordar que l'empresa preveu el trasllat de l'activitat minera de Sallent cap a les instal·lacions de Súria, que s'haurà completat el gener de 2020.

Menys generació de residus

Amb les dues plantes en funcionament, es valoritzaran 1,5 milions de tones anuals de la sal que ara va a parar al dipòsit salí del Cogulló (Sallent). Amb la construcció d'aquestes plantes, només es generarà un terç del contingut que actualment va a parar als dipòsits. Es tracta d'una condició indispensable per poder reduir els runams. L'entrada en funcionament de les dues plantes de tractament de sal també reduirà un 30% el consum d'aigua i la generació de salmorres –aigües salinitzades fruit de la dilució del runam salí–.

El PDU aposta per emplaçar aquesta segona planta al sector de la Pobla Sud de Súria, situat al sud de la C-55 i a tocar del terme municipal de Callús. És un àmbit de sòl urbanitzable delimitat, per tant s'aprofita un sector ja previst pel planejament que ara es considera d'interès supramunicipal i d'execució immediata.

El sector de la Pobla Sud, de 165.767 m² de superfície, es dibuixa en una única gran parcel·la dins de la qual es construirà la segona planta de sal *vacuum* i tots els serveis que la complementen, reservant sòl també per a una possible tercera planta de valorització.

El PDU contempla mesures d'integració paisatgística de les instal·lacions i supedita el seu desenvolupament a que l'empresa millori els accessos al sector i impulsi les actuacions necessàries per transportar el producte valoritzat resultant fins al port de Barcelona majoritàriament en ferrocarril. Així, caldrà la construcció de dues rotondes: la d'accés a la primera planta de tractament i la d'accés a la Pobla Sud des de la carretera C-1410.

Ordenació proposada.

Respecte a l'evacuació de la sal ja valoritzada des de la segona planta, el PDU ofereix dues possibilitats: allargar en 788 metres l'actual cinta transportadora fins a la nova planta per evacuar el producte en tren des de les vies existents o bé construir un ramal de ferrocarril de 2.000 metres que arribi fins a la segona planta. L'empresa s'haurà de pronunciar sobre l'alternativa que esculli. D'altra banda, es condiciona l'ocupació futura de més sòl per a activitats relacionades amb la mineria a l'esgotament del que ja preveu el PDU.

Primer, la restauració dels runams

El document també reserva sòl per a una tercera planta de tractament en aquest mateix sector, que **“ens permetria avançar cap a la producció zero de residus”** en el procés d'obtenció de la potassa, ha subratllat el director general. El PDU preveu fins i tot una possible quarta planta en el terme de Callús.

D'altra banda, el PDU estableix la prioritat de la restauració dels runams salins de Sallent i de Súria. Així, condiciona el trasllat de la producció a l'existència d'aigua suficient per restaurar els dipòsits de la Terrera Vella (Cardona), la Botjosa i el Cogulló (Sallent).

Precisament, s'han inclòs en l'àmbit del PDU els municipis de Manresa, el Pont de Vilomara, Sant Fruitós del Bages, Talamanca, Sant Joan de Vilatorrada i Santpedor per assegurar l'existència dels mitjans necessaris per dur a terme aquesta restauració. En aquests municipis, el Pla estableix determinacions d'obligat compliment per permetre el pas d'infraestructures de portada d'aigua des de les depuradores municipals. També s'hauran de facilitar les instal·lacions necessàries per restaurar les surgències, és a dir, les filtracions d'aigua salinitzada.

Mesures per al període transitori

La nul·la generació de residus salins que s'aconseguirà amb les plantes de valorització és de vital importància perquè, en compliment d'una sentència judicial, a partir del 30 de juny de 2017 no es podrà seguir abocant sal al dipòsit del Cogulló (Sallent). El trasllat de l'activitat a Súria no s'haurà completat fins el gener de 2020. Hi haurà, doncs, un període de transició de dos anys i sis mesos durant el qual les noves instal·lacions encara no seran totalment operatives però tampoc es podrà abocar al dipòsit del Cogulló la sal que es continuarà produint.

Iberpotash va presentar al Govern un pla de mesures per reduir fins als dos milions de tones els 4,5 milions d'abocaments que es produiran durant aquest període. És necessari preveure què es farà d'aquests dos milions de tones de sal. L'Avanç del PDU enumerava fins a 11 possibilitats, valorades des del punt

■ Comunicat de premsa ■

de vista tècnic, econòmic, social i ambiental, amb el seus pros i contres. Fruit de les consultes realitzades, s'han descartat les que no es podien enllestir a temps amb garanties.

Evacuació pel col·lector renovat

A l'espera que l'empresa concreti la solució, el PDU apunta la possibilitat de transportar la sal en camions fins a Abrera o Sant Joan Despí (Baix Llobregat). A partir d'aquests punts, el col·lector de salmorres està renovat i permetria evacuar la sal diluïda cap al mar. Ambientalment, comportaria un trànsit addicional de vuit camions per hora.

Aquesta solució es podria complementar amb la dissolució i transport de la sal per l'actual col·lector de salmorres, amb capacitat per evacuar unes 200.000 tones anuals. En qualsevol cas, **“tot i que el PDU apunta possibilitats, qui ha de concretar les actuacions és l'empresa”**, ha explicat Serra, que també ha recordat que les inversions han d'anar a càrrec de la companyia.

Nous usos per als sòls miners

Aquesta retirada prevista de l'activitat a Sallent i a Balsareny a partir de 2020 fa necessari estudiar els nous usos per als sòls que fins ara acollien activitats mineres. El Pla, però, no determina els usos concrets que tindran aquests espais, només formula directrius que el planejament municipal haurà de tenir en compte. Seran els ajuntaments, en aplicació del principi d'autonomia municipal, els que els concretaran.

L'empresa preveu mantenir a Balsareny l'actual pou d'accés a la mina i un petit espai al seu entorn per a ventilació i manteniment. Pel que fa a Sallent, els sòls afectats són els de l'abocador de la Botjosa i les basses de fangs.

Comissió de seguiment ambiental

Finalment, es preveu la creació d'una comissió de seguiment ambiental que estarà formada pels ajuntaments, els departaments de Territori i Sostenibilitat i d'Empresa i Coneixement, i l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA).

Tot i que tots els PDU impulsats pel Departament compten amb una comissió que fa el seguiment del seu desenvolupament, aquesta tindrà continuïtat en el temps. Així, vetllarà per la coordinació del trasllat de l'activitat minera a Súria i per la restauració del medi alterat.

26 d'octubre de 2016